

WYMAGANIA EDUKACYJNE DO POSZCZEGÓLNYCH TEMATÓW (w formule oceniania kształtującego)

JĘZYK POLSKI – KLASA IV SZKOŁY PODSTAWOWEJ

Seria podręczników: „Moim zdaniem” (Gdańskie Wydawnictwo Oświatowe)

Zgodność z podstawą prawną: Reforma 2026 („Kompas Jutra”)

Temat lekcji i cel w języku ucznia	Chcę mieć ocenę dopuszczającą (NaCoBeZU minimalne)	Chcę mieć ocenę dostateczną (Znam podstawy)	Chcę mieć ocenę dobrą (Rozwijam skrzydła)	Chcę mieć ocenę bardzo dobrą (Pełen sukces)	Chcę mieć ocenę celującą (Przekraczam granice)
TEMAT WPROWADZAJĄCY					
Temat 1: Zapoznanie uczniów z wymaganiami edukacyjnymi, systemem oceniania i zasadami bhp. Cel: Dowiem się, czego będziemy się uczyć na języku polskim, jak będzie oceniana moja praca oraz jakie zasady bezpieczeństwa i współpracy obowiązują podczas lekcji.	– Wiem, jakie zeszyty, podręczniki i przybory są mi potrzebne na lekcjach języka polskiego; – Znam najważniejsze zasady bezpiecznego zachowania się w sali lekcyjnej.	– Rozumiem podstawowe zasady oceniania bieżącego i wiem, w jaki sposób mogę poprawić swoją pracę; – Wymieniam podstawowe reguły kulturalnej pracy w zespole.	– Rozumiem, czym są kryteria sukcesu (NaCoBeZU) i jak korzystać z informacji zwrotnej od nauczyciela; – Wskazuję ogólne cele nauki języka polskiego w klasie IV.	– Potrafię wyjaśnić różnicę między oceną sumującą (stopniem) a informacją zwrotną i samooceną; – Proponuję zasady wspierające dobrą atmosferę pracy.	– Świadomie przyjmuję odpowiedzialność za organizację pracy własnej, terminowe przygotowanie do lekcji i kulturę współpracy w grupie.
ROZDZIAŁ I: POZNAJEMY SIEBIE I INNYCH – kompetencje osobiste, społeczne i w zakresie umiejętności uczenia się (aktywne uczenie się, strategia tworzenia notatek wizualnych, samoświadomość i samoregulacja emocjonalna, poczucie własnej wartości, budowanie bezpiecznych relacji i adaptacja w grupie rówieśniczej, gotowość do kompromisu, komunikacja bez przemocy, autoprezentacja)					

Temat 2: Krok po kroku tworzymy pierwszą wspólną opowieść. Cel: Dowiem się, kim jest narrator. Poznam świat przedstawiony i jego elementy.	– Wiem, kto opowiada w tekście; – Potrafię powiedzieć, gdzie i kiedy dzieje się akcja, oraz kto w niej uczestniczy.	– Potrafię odnaleźć w tekście W. Kurosz ważne informacje; – Rozumiem znaczenie trudnych słów i powiedzeń z tekstu.	– Potrafię własnymi słowami wyjaśnić, czym jest świat przedstawiony i kim jest narrator.	– Potrafię we współpracy z grupą napisać ciekawą i uporządkowaną historię wakacyjną.	– Samodzielnie piszę oryginalne opowiadanie twórcze, dbając o każdy element świata przedstawionego.
--	--	---	--	--	---

Temat 3: Być sobą, czyli kim? Cel: Dowiem się, kim jest podmiot liryczny. Zrozumiem, co oznacza bycie sobą.	– Wiem, kto mówi w wierszu M. Rusinka; – Potrafię nazwać swoje emocje, wybierając słowa z ramki.	– Rozumiem, o czym rozmawiają postacie w utworze; – Potrafię opowiedzieć koledze o jednej swojej pasji.	– Wiem, że podmiot liryczny to postać stworzona przez autora i nie jest samym autorem.	– Potrafię samodzielnie przygotować piękną, pisemną kartę wizualną o sobie i swoich zaletach.	– Potrafię uzasadnić i obronić swoje zdanie na temat tego, dlaczego warto być autentycznym i szanować inność.
Temat 4: Notatka kluczem do sukcesu. Cel: Poznam kilka sposobów notowania i zalety każdego z nich. Nauczę się dobierać rodzaj notatki do tematu.	– Widzę różnicę między zwykłym tekstem a notatką rysunkową; – Potrafię zapisać informacje w punktach.	– Potrafię narysować proste znaczki i ikony do słów; – Potrafię przepisać dane do prostej tabeli.	– Potrafię samodzielnie zrobić mapę myśli lub sketchnotkę na podany temat na podstawie tekstu.	– Wiem, jak dobrać sposób notowania (tabela, punkty, rysunek), aby ułatwić sobie naukę.	– Wiem, jak dobrać sposób notowania (tabela, punkty, rysunek), aby ułatwić sobie naukę.
Temat 5: Sekrety wyrazów – głoski, litery i sylaby. Cel: Przećwiczę odróżnianie głosek od liter. Poznam zasadę przenoszenia wyrazów.	– Znam alfabet i układam słowa według jego kolejności;	– Rozróżniam, co słyszę (głoska), a co widzę i piszę (litera) w prostych przykładach.	– Potrafię sprawnie policzyć litery i głoski w wyrazach z dwuznakami (np. <i>ch</i>, <i>sz</i>, <i>rz</i>) i wskazać samogłoski.	– Potrafię sprawnie policzyć litery i głoski w wyrazach z dwuznakami (np. <i>ch</i>, <i>sz</i>, <i>rz</i>) i wskazać samogłoski.	– Potrafię sprawnie policzyć litery i głoski w wyrazach z dwuznakami (np. <i>ch</i>, <i>sz</i>, <i>rz</i>) i wskazać samogłoski.

Temat 6: Malujemy pędzlem i słowem. Cel: Poznam znaczenie słowa <i>autoportret</i>. Spróbuję w ciekawy sposób opisać czyjąś twarz. Dowiem się, co to jest epitet i kiedy warto go stosować.	– Rozpoznaję autoportret jako przedstawienie samego autora na obrazie lub w wierszu; – Wskazuję w tekście W. Chotomskiej podstawowe cechy wyglądu zewnętrznego.	– Potrafię połączyć przymiotnik z rzeczownikiem, tworząc proste określenie; – Układam krótki opis twarzy, wybierając gotowe słowa z podręcznikowego banku słownictwa.	– Rozumiem i potrafię wyjaśnić własnymi słowami, czym jest epitet i po co pisarze go używają; – Dobieram trafne słowa do opisu.	– Piszę samodzielny, uporządkowany i ciekawy opis twarzy (własnej lub z obrazu), używając wielu barwnych epitetów.	– Potrafię dokonać głębokiego przekładu intersemiotycznego: tłumaczę linie i barwy z autoportretów malarzy na język bogatej poezji lub opisu.
Temat 7: Dlaczego warto być sobą?	– Pamiętam i potrafię opowiedzieć, co wydarzyło się w	– Potrafię nazwać emocje, jakie czują bohaterowie, gdy inni	– Rozumiem i potrafię wyjaśnić, dlaczego ojciec chciał nauczyć	– Potrafię samodzielnie przeprowadzić całą rutynę myślenia	– Wyrażam i uzasadniam swoje własne, dojrzałe zdanie (moduł

Cel: Dowiem się, dlaczego bycie sobą jest ważne. Zastanowię się nad tym, jak opinia innych wpływa na moje samopoczucie.	przypowieści M. Piquemala; – Wskazuję w tekście zdanie, które zawiera główną naukę.	ludzie ich oceniają lub obmawiają; – Wpisuję proste dane do tabeli.	syna, by ten nie przejmował się bezkrytycznie zdaniem kupców.	krytycznego „5 × Dlaczego”, szukając ukrytej przyczyny zachowania postaci.	filozoficzny) o tym, jak budować samoakceptację i bronić swoich granic.
Temat 8: Dzień tematyчны: Międzynarodowy Dzień Kropki. Cel: Zastanowię się nad tym, czym jest kreatywność, i odnajdę ją w sobie.	– Wiem, jaki problem miała Vashti na początku historii P. Reynoldsa i co wtedy czuła; – Wykonuję prosty rysunek dotyczący moich pasji.	– Rozumiem, że kreatywność to pomysłowość i wyobraźnia; - Potrafię stworzyć mapę skojarzeń wokół tego słowa.	– Rozumiem i objaśniam, że kropka, kreska lub mały pomysł mogą być początkiem wielkiego działania czy wynalazku.	– Podaję oryginalne, nieszablonowe i sprytnie sposoby na rozwiązanie trudnych sytuacji z codziennego życia (np. pęknięta sznurówka).	- Analizuję rolę dobrego mentora i znaczenie motywującej informacji zwrotnej w pokonywaniu lęku przed porażką.
Temat 9: Czas na czasownik. Cel: Przypomnę sobie podstawowe informacje na temat czasownika. Dowiem się, jak się zapisuje <i>nie</i> z czasownikami.	– Potrafię odnaleźć i podkreślić czasowniki w prostych zdaniach; – Pamiętam pytania: <i>co robi? co się z nim dzieje?</i>	– Odróżniam czasowniki, które nazywają aktywne czynności, od tych, które opisują stany (np. <i>choruje, śpi</i>).	– Znam i bezbłędnie stosuję w moich pracach zasadę oddzielnego (rozdzielnego) zapisywania przeczenia „nie” z czasownikami.	– Potrafię napisać krótkie opowiadanie (np. w parze z kolegą), w którym poprawnie używam wielu czasowników z przeczeniem <i>nie</i>.	– Rozpoznaję także trudniejsze czasowniki i próbuję wyjaśnić, co znaczą w tekście.
Temat 10: Misja odmiana! Tajemnice czasownika. Cel: Sprawdzę, jak się odmieniają czasowniki. Określę formę gramatyczną czasowników	– Potrafię odmienić podany czasownik przez osoby i liczby w czasie teraźniejszym; – Rozpoznaję bezokolicznik po końcówce -ć lub -c.	– Rozróżniam, czy czasownik występuje w czasie przeszłym, teraźniejszym, czy przyszłym; – Używam tabeli pomocniczej.	– Potrafię samodzielnie określić formę gramatyczną czasownika w tabeli, poprawnie wskazując jego osobę, liczbę, czas oraz rodzaj.	– Odróżniam formy osobowe od form nieosobowych czasownika (w tym bezokoliczników i form zakończonych na -no, -to).	– Zawsze poprawnie zapisuję i wymawiam trudne formy, w których dzieci często robią błędy (<i>umiem, rozumieją, wziął, wzięła, szedłem</i>).

Temat 11: Czy każda nasza wypowiedź jest zdaniem? Cel: Dowiem się, czym jest wypowiedzenie. Nauczę się odróżniać zdanie od równoważnika zdania.	– Potrafię odróżnić wypowiedź będącą zdaniem od równoważnika zdania w prostych, ułożonych dla mnie przykładach.	– Wiem i pamiętam, że zdanie różni się od równoważnika tym, że ma w sobie przynajmniej jeden czasownik w formie osobowej.	– Potrafię sprawnie przekształcić podany równoważnik zdania w zdanie (i na odwrót), nie zmieniając przy tym sensu wiadomości.	– Buduję poprawne i zrozumiałe wypowiedzi o różnej budowie (zarówno zdania, jak i równoważniki), dopasowując je do mojego celu.	– Rozumiem i potrafię wyjaśnić, kiedy lepiej użyć krótkiego równoważnika (np. w reklamie, haśle), a kiedy pełnego zdania.
---	--	--	--	--	--

Temat 12: Tworzymy plan ramowy. Cel: Nauczę się tworzyć plan ramowy. Wykorzystam informacje na temat zdania i równoważnika zdania.	– Rozumiem tekst M. Michalaka i potrafię ułożyć wymieszane wydarzenia w dobrej kolejności czasowej (chronologicznej).	– Wiem, czym jest plan ramowy tekstu; – Potrafię z małą pomocą nauczyciela zapisać najważniejsze wydarzenia z historii Bartka.	– Samodzielnie piszę poprawny plan ramowy czytanego utworu lub własnego dnia, układając punkty wyłącznie jako równoważniki zdań.	– Dbam o pełną konsekwencję: Pilnuję, aby wszystkie punkty mojego planu były zapisane w podobny sposób.	– Łączę planowanie tekstu z refleksją (moduł filozoficzny): oceniam zachowanie klasy oraz Miłosza, używając pojęć empatii i prawa do błędu.
Temat 13: Co już wiesz? Co umiesz? Cel: Sprawdzę, co już potrafię po zakończeniu działu, i wykorzystam poznane wiadomości w pracy z tekstem.	– Czytam tekst Á. Roviery, rozumiem go i poprawnie rozwiązuję najprostsze zadania podsumowujące z pomocą nauczyciela.	– Potrafię odnaleźć w czytany tekście podsumowującym narratora, określić miejsce akcji oraz wskazać uczucia księcia-żaby.	– Samodzielnie wykonuję zadania sprawdzające moją wiedzę z całego działu (podział na sylaby/głoski, cechy czasownika i epitetu).	– Formułuję spójne, własne wnioski na temat przesłania utworu, pisząc o tym, dlaczego warto akceptować siebie i nie udawać kogoś innego.	– Potrafię dokonać szczerzej i dokładnej samooceny (metakognicja): wiem, co już umiem świetnie, a co muszę jeszcze poćwiczyć przed lekcją.
Temat 14: Laboratorium projektów i doświadczeń: Książka o mnie. Cel: Przygotuję twórczą minipublikację lub prezentację o sobie, wykorzystując poznane sposoby opowiadania, opisu i notowania.	– Wybieram jedno z trzech zadań w Laboratorium i wykonuję je w prosty, czytelny sposób, dbając o podstawowy porządek.	– Przygotowuję pojedyncze elementy mojego projektu (np. rysuję swój autoportret lub tworzę mapę myśli o moich zainteresowaniach).	– Łączę moje notatki, opowieść o wakacjach i opis twarzy w jedną, kompletną i ładnie skomponowaną książeczkę o sobie.	– Wykazuję się dużą pomysłowością, dbam o nienaganną ortografię, stosuję akapity i sprawdzam czytelność całej mojej minipublikacji.	– Potrafię śmiało i swobodnie zaprezentować moją pracę przed klasą (autoprezentacja), mówiąc ciekawie, płynnie i wyraźnie.

ROZDZIAŁ II: POŚRÓD SŁÓW I ZNACZEŃ – kompetencje w zakresie rozumienia i tworzenia informacji (funkcjonalne posługiwanie się systemem języka, gramatyka funkcjonalna części mowy, świadomość bogactwa leksykalnego, stosowanie synonimów i antonimów, eliminowanie powtórzeń, redagowanie opinii i stanowiska z użyciem argumentów, kompozycja wypowiedzi)

Temat 15: Potocznie – czyli jak? Tworzymy słownik wyrazów potocznych. Cel: Dowiem się, czym są wyrazy potoczne i kiedy można ich używać.	– Potrafię wskazać w tekście J. Olech słowa, których używam na co dzień w luźnych rozmowach z kolegami.	– Rozumiem różnicę między językiem oficjalnym (do dorosłych) a nieoficjalnym (do rówieśników).	– Wiem, czym jest wyraz potoczny; – Potrafię zastąpić proste słowo potoczne jego oficjalnym, starannym odpowiednikiem.	– Wspólnie z grupą tworzę uporządkowany alfabetycznie słowniczek wyrazów potocznych z jasnymi definicjami.	– Wyjaśniam, po co autor używa potocznych słów, i dobieram słowa do sytuacji: inaczej mówię do kolegi, a inaczej do dorosłego.
---	--	---	---	---	---

Sporządzę słownik wyrazów potocznych.					
Temat 16: Słowa są jak... Cel: Dowiem się, czym jest porównanie. Przekonam się, że potrafię tworzyć porównania.	– Dostrzegam w wierszu Z. Beszczyńskiej proste zestawienia wyrazów ze słowem <i>jak</i> lub <i>jakby</i> .	– Rozumiem, po co poeci zestawiają ze sobą dwa różne przedmioty; – Potrafię dokończyć proste, znane porównanie zwierzęce	– Definiuję pojęcie porównanie ; – Potrafię wskazać w tekście oba łączone elementy oraz słowo łączące (<i>jak, niby, niczym</i>).	– Samodzielnie tworzę oryginalne, niespotykane porównania i potrafię pięknie uzasadnić, dlaczego są trafne.	– Wyjaśniam, jak porównania pomagają wyobrazić sobie to, o czym mówi wiersz, jak wpływają na zmysły czytelnika.
Temat 17: To samo czy zupełnie inaczej. O synonimach i antonimach. Cel: Nauczę się rozpoznawać synonimy i antonimy oraz stosować je, aby unikać powtórzeń.	– Potrafię wskazać słowo o podobnym znaczeniu, wybierając je z podanej mi gotowej pary wyrazów.	– Rozróżniam słowa o znaczeniu bliskim od tych o znaczeniu całkowicie odwrotnym (przeciwstawnym).	– Definiuję pojęcia synonim oraz antonim; – Potrafię samodzielnie podać słowo bliskoznaczne, by uniknąć powtórzeń.	– Poprawiam i redaguję zniekształcony tekst, celowo eliminując z niego nudne powtórzenia i niepasujące słowa potoczne.	– Świadomie i precyzyjnie dobieram synonimy w zależności od delikatnych różnic w ich znaczeniu oraz kontekstu wypowiedzi.
Temat 18: Listy do dzieci – kilka słów o budowie listu. Cel: Dowiem się, jak jest zbudowany list. Napiszę list.	– Wskazuję w liście C.S. Lewisa nagłówek, podpis oraz miejsce i datę jego napisania.	– Wymieniam z pamięci podstawowe części składowe tradycyjnego listu (wstęp, rozwinięcie, zakończenie).	– Rozumiem i stosuję zasadę zapisu wielką literą zwrotów grzecznościowych kierowanych bezpośrednio do odbiorcy (<i>Ciebie, Wam</i>).	– Piszę poprawny, ciekawy list według schematu kompozycyjnego, pamiętając o stosowaniu akapitów i marginesów.	– Analizuję różnice między listem tradycyjnym a elektronicznym (e-mail) pod kątem budowy, trwałości i wpływania na relacje.

Temat 19: Dzień tematyczny: Międzynarodowy Dzień Pisania Listów. Cel: Przecwiczyć pisanie listów i adresowanie koperty.	– Potrafię poprawnie dopasować nazwy części listu do wskazanych fragmentów na gotowej papeterii	– Wiem, gdzie na kopercie wpisuje się dane nadawcy (tego, kto wysyła), a gdzie adresata (odbiorcy).	– Samodzielnie i bez błędu adresuję tradycyjną kopertę pocztową, pamiętając o właściwym rozmieszczeniu danych.	– Piszę wzruszający lub refleksyjny „list do siebie z przyszłości”, zachowując wszystkie rygorystyczne zasady formy listu.	– Interpretuję nastrój i sens dzieła malarskiego (obraz É. Muniera), łącząc go z tematem ewolucji form ludzkiej komunikacji.
---	--	--	---	---	---

Temat 20: Rzeczownik i (nie)przypadkowa drużyna. Cel: Przypomnę sobie informacje o rzeczowniku. Poznam przypadki.	– Wiem, że rzeczownik odpowiada na pytania <i>kto? co?</i> i potrafię wskazać nazwy ludzi, rzeczy oraz miejsc.	– Określam liczbę (pojedyncza, mnoga) oraz podstawowy rodzaj przymiotnika/ rzeczownika (męski, żeński, nijaki).	– Znam nazwy i pytania wszystkich 7 przypadków w języku polskim; – Potrafię odmienić łatwy wyraz (np. <i>kot</i>).	– Potrafię poprawnie określić przypadek, liczbę i rodzaj rzeczownika wskazanego w czytany m zdaniu z podręcznika.	– Samodzielnie tworzę mnemotechniczne zdania ułatwiające zapamiętanie kolejności przypadków i wyjaśniam ich funkcję w zdaniu.
Temat 21: Dlaczego warto wyrażać swoje zdanie? Cel: Poznam pojęcia <i>opinia</i> i <i>argument</i>. Nauczę się je odróżniać.	– Rozróżniam w prostych, jasnych przykładach zdanie opisujące czysty fakt od zdania, które jest czyjąś oceną.	– Stosuję zwroty pomagające kulturalnie wyrazić to, co myślę (<i>moim zdaniem, uważam, że, według mnie</i>).	– Definiuję pojęcia opinia oraz argument jako logiczny dowód/powód popierający moje zdanie.	– Formułuję jasną opinię na podany temat i popieram ją przynajmniej jednym sensownym, mocnym argumentem.	– Aktywnie i kulturalnie uczestniczę w minidebacie klasowej, przewidując argumenty rozmówcy i szanując inne poglądy.
Temat 22: Sztuka odmawiania, czyli czym jest asertywność. Cel: Nauczę się formułować argumenty i dowiem się, czym jest asertywność.	– Rozumiem sytuację Miłosa z tekstu M. Michalaka i wiem, w którym momencie bohater musiał powiedzieć „nie”.	– Potrafię grzecznie odmówić wykonania czynności, wzorując się na gotowym przykładzie z podręcznika.	– Wyjaśniam własnymi słowami, czym różni się postawa asertywna (spokojna ochrona granic) od agresji lub uległości.	– Formułuję kulturalną i stanowczą odmowę, która zawiera jasny argument, szacunek dla rozmówcy i propozycję alternatywy.	– Analizuję sytuacje presji rówieśniczej i projektuję bezpieczne strategie asertywnej obrony własnego zdania w grupie.
Temat 23: Niesforne przypadki – ćwiczymy odmianę rzeczownika. Cel: Utrwalę odmianę rzeczownika przez przypadki	– Potrafię z pomocą mojej notatki graficznej lub tabeli odmienić prosty rzeczownik przez przypadki.	– Znam na pamięć pytania przypadków i potrafię dopasować je do właściwej nazwy (np. Celownik – <i>komu? czemu?</i>).	– Płynnie odmieniam rzeczowniki przez przypadki i liczby, poprawnie dobierając końcówki fleksyjne w zdaniach.	– Potrafię samodzielnie zidentyfikować i poprawić błędy w odmianie rzeczowników po otrzymaniu informacji zwrotnej.	– Bezproblemowo odmieniam przez przypadki rzeczowniki o trudnej lub nietypowej deklinacji (np. <i>brat, sędzia, imię</i>).

Temat 24: Tajniki polskiej ortografii: pisownia rzeczowników wielką i małą literą. Cel: Poznam regułę wyjaśniającą, kiedy	– Potrafię zapisać swoje imię, nazwisko, miasto oraz nazwę naszego kraju wielką literą.	– Rozróżniam rzeczowniki własne (konkretne nazwy jedyne w swoim rodzaju) od rzeczowników pospolitych	– Znam zasady ortograficzne rządzące zapisem wielką literą nazw rzek, gór, państw, planet, mieszkańców oraz świąt. – Znam zasady	– Piszę krótkie opowiadanie, w którym bezbłędnie stosuję i uzasadniam wielką lub małą literę w nazwach własnych i pospolitych.	– Potrafię rozstrzygnąć trudne przypadki ortograficzne, w których ten sam wyraz zapisujemy małą lub wielką literą zależnie od kontekstu.
---	--	---	--	---	---

rzeczowniki zapisujemy wielką, a kiedy małą literą.			ortograficzne rządzące zapisem wielką literą nazw rzek, gór, państw, planet, mieszkańców oraz świąt.		
Temat 25: Tajniki polskiej ortografii. Pisownia <i>nie</i> z rzeczownikami. Cel: Dowiem się, jak piszemy rzeczowniki z przeczeniem <i>nie</i> .	– Znam i potrafię powtórzyć podstawową zasadę: przeczenie <i>nie</i> z rzeczownikami najczęściej piszemy razem.	– Potrafię poprawnie dopisać przeczenie <i>nie</i> do podanego rzeczownika według wzoru (np. <i>przyjaciół – nieprzyjaciół</i>).	– Odróżniam regułę pisowni <i>nie</i> z rzeczownikami (pisownia łączna) od reguły pisowni <i>nie</i> z czasownikami (pisownia rozdzielna).	– Tworzę logiczne zdania lub rysuję projekt ortograficzny, używając wyrazów typu <i>nieporozumienie, niepewność, nieporządek</i> .	– Wyjaśniam znaczenie i budowę trudnych słów z przeczeniem <i>nie</i> oraz potrafię bezbłędnie zastosować je w tekście oficjalnym.
Temat 26: Co już wiesz? Co umiesz? Cel: Sprawdzę, co już potrafię po zakończeniu rozdziału, i wykorzystam poznane wiadomości w pracy z tekstem.	– Czytam tekst J. Bednarek i odpowiadam na najprostsze pytania sprawdzające, czy rozumiem fabułę.	– Wskazuję w tekście podsumowującym podstawowe synonimy, antonimy oraz poprawnie odnajduję rzeczowniki pospolite.	– Samodzielnie rozwiązuję zadania testowe, potrafię bez błędów odmienić wskazany rzeczownik przez przypadki.	– Redaguję krótką odpowiedź na list bohatera, dbając o czystość kompozycji, styl i poparcie mojej opinii argumentem.	– Przeprowadzam rzetelny bilans moich postępów językowych i redakcyjnych, określając cele do dalszej powtórki.
Temat 27: Laboratorium projektów i doświadczeń: To samo można powiedzieć na wiele sposobów. Cel: Przygotuję projekt pokazujący, że język można dopasować do sytuacji, odbiorcy i celu wypowiedzi.	– Chętnie i aktywnie uczestniczę w działaniach mojego zespołu klasowego, realizując przydzielone mi małe zadanie.	– Potrafię z pomocą grupy wykorzystać poznane pojęcia: synonim, styl potoczny, opinia oraz argument w pracy nad projektem.	– Współtworzę czytelną planszę językową lub biorę udział w odgrywaniu scenki prezentującej styl oficjalny i nieoficjalny.	– Wykazuję się wysoką dbałością o kulturę i estetykę pracy, dbam o czystość kompozycji zaproszenia lub listu podsumowującego.	– Samodzielnie prezentuję efekty pracy naszej grupy, precyzyjnie wyjaśniając, jak dobór słów wpływa na skuteczność komunikacji.

ROZDZIAŁ III: OD POMYSŁU DO DZIAŁANIA – kompetencje w zakresie przedsiębiorczości (inicjatywa, zaradność życiowa, samodzielność, zdolność planowania działań i wyznaczania celów, zarządzanie czasem i zasobami, kalkulacja ryzyka, wyciąganie wniosków z porażek, współpraca zespołowa, krytyczna analiza perswazji reklamowej)

Temat 28: Dzień tematyczny: Światowy Tydzień Przedsiębiorczości. Cel: Dowiem się, czym jest przedsiębiorczość w codziennym życiu, poznam cechy małego przedsiębiorcy na podstawie utworu J. Korczaka oraz wykonam podstawowe obliczenia ekonomiczne.	– Wiem, kim był Janusz Korczak; – Pamiętam, co polubił Dżek i na co przeznaczył swojego pierwszego dolara.	– Potrafię wskazać w tekście powody, dla których Dżek zbierał rady od doświadczonego kupca; – Rozróżniam cechy zaradności od rozrzutności.	– Rozumiem i potrafię wyjaśnić własnymi słowami pojęcia: przychód, koszty oraz zysk (dochód); – Wskazuję cechy osoby przedsiębiorczej.	– Samodzielnie i poprawnie wykonuję szkolne zadanie obliczeniowe, wyliczając zysk sklepiu krok po kroku na tablicy lub w zeszycie.	– Potrafię udowodnić, że „kapitał” to nie tylko pieniądze, ale też mój talent, relacje, czas i kreatywność (moduł filozoficznoekonomiczny).
Temat 29: Przedsiębiorczy, czyli jaki? Cel: Przeanalizuję i porównam historie młodych wynalazców (Mikaili i Chestera), szukając cech, które pomagają przekuć problem w sukces.	– Wiem, co wynalazł Chester Greenwood i jaki produkt sprzedaje Mikaila Ulmer.	– Potrafię poprawnie połączyć nazwy cech charakteru (np. <i>kreatywny, asertywny, wytrwały</i>) z ich definicjami w podręczniku.	– Rozumiem i potrafię wskazać w tekstach unikalne różnice oraz motywacje, które kierowały obojgiem młodych bohaterów.	– Samodzielnie i poprawnie wykonuję w zeszycie kompletną rutynę myślenia krytycznego <i>Double Bubble Map</i>, zapisując, co łączy Mikailę i Chestera oraz czym się różnią.	– Potrafię wskazać współczesny problem społeczny lub ekologiczny i zaproponować innowacyjny pomysł na jego przedsiębiorcze rozwiązanie.
Temat 30: Przymiotnik – król opisu. Cel: Przypomnę sobie informacje o przymiotniku, nauczę się go poprawnie odróżniać w tekście i dowiem się, jak dopasowuje się do rzeczownika.	– Wiem, że przymiotnik odpowiada na pytania: <i>jaki? jaka? jakie? czyj? czyja? czyje? który? która? które?</i>	– Potrafię bezbłędnie odnaleźć i wypisać przymiotniki z czytanego fragmentu opowiadania	– Rozumiem, że przymiotnik jest „kumplem rzeczownika” i przejmuje od niego przypadek, liczbę oraz rodzaj.	– Bez pomocy nauczyciela odmieniam przez przypadki i liczby podane wyrażenie dwuwyrazowe (np. <i>ciekawa książka</i>).	– Analizuję dwa teksty opisowe i na konkretnych przykładach dowodzę, jak obecność przymiotników ożywia wyobraźnię i zmysły odbiorcy.

Temat 31: Przymiotniki w akcji – od dobrego do najlepszego. Cel: Nauczę się pokazywać różne natężenie cech za pomocą stopniowania oraz	– Potrafię utworzyć stopień wyższy i najwyższy od prostych przymiotników (np. <i>ładny</i> – <i>ładniejszy</i> – <i>najładniejszy</i>).	– Rozróżniam stopniowanie regularne, nieregularne (np. <i>dobry</i> – <i>lepszy</i>) oraz opisowe (<i>bardziej pracowity</i>).	– Wiem, które przymiotniki się nie stopniują (oznaczające materiał lub pochodzenie, np.	– Konsekwentnie stosuję łącną pisownię przeczenia <i>nie</i> z przymiotnikami we wszystkich trzech stopniach (<i>niemiły</i>,	– Tworzę chwytliwe, poprawne ortograficznie hasła reklamowe do produktów, świadomie wykorzystując stopień
--	--	---	--	---	--

poznam najnowszą regułę pisowni z przeczeniem <i>nie</i> .			<i>drewniany, gdański</i>) i potrafię to uzasadnić.	<i>niemilszy, nienajmilszy</i>).	wyższy i najwyższy przymiotników.
Temat 32: Jak stworzyć ciekawy opis przedmiotu? Cel: Poznam trójdzielną budowę opisu przedmiotu i dowiem się, jak używać zmysłów do malowania słowami.	– Rozumiem, że opis przedmiotu musi składać się ze wstępu, rozwinięcia i zakończenia.	– Potrafię wskazać we wzorcowym tekście o skarbonce informacje o jej wielkości, materiale i pochodzeniu.	– Rozumiem rolę zmysłów w opisie; potrafię ułożyć zdania odwołujące się do wzroku, dotyku i słuchu.	– Samodzielnie piszę bogaty, poprawny kompozycyjnie opis przedmiotu, na który zbieram pieniądze, stosując akapity.	– Sprawdzam własny opis z arkuszem samooceny z teczki, eliminując powtórzenia i słowa pospolite.
Temat 33: Szukam, sprzedam, kupię – jak napisać ogłoszenie? Cel: Dowiem się, jakie elementy musi zawierać ogłoszenie, i nauczę się pisać zwięzłe komunikaty użytkowe.	– Wiem, po co ludzie piszą ogłoszenia i gdzie można je znaleźć w codziennym życiu.	– Wskazuję w tekście ogłoszenia nagłówek, cel, dane kontaktowe oraz podpis nadawcy.	– Potrafię ułożyć elementy wymieszanego ogłoszenia konkursowego w poprawnej, logicznej kolejności.	– Samodzielnie redaguję precyzyjne, zwięzłe ogłoszenie internetowe o sprzedaży rzeczy, której już nie potrzebuję, podając komplet informacji.	– Identyfikuję błędy (nadmiar zbędnych treści lub brak kluczowych danych) w wadliwych ogłoszeniach i dokonuję ich skutecznej korekty.
Temat 34: Czy wyrazy mogą mieć rodzinę? Cel: Poznam zasady słowotwórstwa: dowiem się, co to jest rodzina wyrazów, wspólna częśćka oraz jak zachodzi wymiana głosek.	– Wskazuję wyrazy o podobnym brzmieniu i tematyce w podanym zbiorze słów.	– Rozumiem, że wyrazy pokrewne muszą mieć wspólną częśćkę i wspólny, bliski sens znaczeniowy.	– Potrafię ułożyć rodzinę wyrazów dla podanego słowa (np. <i>ryba, dom</i>) i odrzucam fałszywe pokrewieństwo (np. <i>malować/malina</i>).	– Samodzielnie odnajduję i zaznaczam we wspólnej części wymiany głosek (oboczności, np. <i>stół – stolik, ó:o</i>).	– Tworzę oryginalne, nieistniejące w języku polskim neologizmy słowotwórcze (wyrazy pokrewne) i precyzyjnie definiuję, co mogłyby znaczyć.

Temat 35: Tajniki polskiej ortografii: pisownia wyrazów z <i>ó</i> i <i>u</i>. Cel: Przypomnę sobie i uporządkuję reguły pisowni <i>ó</i> oraz <i>u</i> za pomocą schematów graficznych, gier i ortoobrazków.	– Pamiętam, że <i>ó</i> piszemy, gdy wymienia się na <i>o</i>, <i>e</i>, <i>a</i> w wyrazach pokrewnych.	– Przyporządkowuję podane słowa do odpowiednich „kieszonek” z zasadami (np. końcówki <i>-ów</i>, <i>ówka</i>, <i>-uję</i>, <i>-utki</i>).	– Znam na pamięć i bezbłędnie zapisuję słowa z <i>ó</i> niewymiennym, należące do kanonu klasy 4 (<i>król</i>, <i>góra</i>, <i>ogórek</i>, <i>jaskółka</i>, <i>żółw</i>).	– Bezbłędnie piszę tekst dyktanda (np. bieganego w parach), wykazując się pełną czujnością ortograficzną.	– Projektuję autorskie mnemotechniczne ortoobrazki lub gry logiczne (typu sudoku/bingo) utrwalające zasady pisowni dla klasy.
--	---	--	--	--	--

Temat 36: Wyturlajmy opis postaci! Cel: Poznam zasady logicznego porządku opisu postaci (od ogółu do szczegółu) i napiszę tekst na podstawie wylosowanych cech.	– Rozumiem strukturę opisu postaci na podstawie podręcznikowego portretu Helenki.	– Znam prawidłową kolejność opisywania (przedstawienie, wygląd zewnętrzny, ubiór, cechy charakteru, własna opinia).	– Potrafię ustnie opisać wybraną postać z ilustracji koledze z ławki, używając bogatego banku słownictwa.	– Redaguję pełny, pisemny opis postaci wylosowanej za pomocą rzutu kostką (gra <i>Wyturlaj opis</i>), stosując rady dr. Leksema o unikaniu powtórzeń.	– Piszę kreatywny, poprawnie zbudowany i bezbłędny językowo list gończy (np. za Wrózką Zębuszką), zawierający dojrzałe wnioski
Temat 37: Co już wiesz? Co umiesz? Cel: Sprawdzę swoje umiejętności czytania ze zrozumieniem na tekście <i>8+2 i domek w lesie</i> A.C. Vestly oraz zweryfikuję wiedzę o przymiotniku, ogłoszeniu i pisowni <i>ó/u</i>.	– Rozumiem treść czytanego fragmentu i potrafię odpowiedzieć na najprostsze pytania zamknięte; – Wskazuję w tekście wyrazy z <i>ó</i> i <i>u</i>.	– Określam, jakie cechy dobrego sprzedawcy miała drużyna babci i dzieci; – Wskazuję przymiotniki w stopniu równym.	– Potrafię samodzielnie wyszukać w tekście przymiotniki i przypisać im odpowiedni stopień (wyższy lub najwyższy).	– Wyjaśniam pisownię 5 wybranych słów z <i>ó</i> i 5 z <i>u</i>, łącząc je bezpośrednio z poznanymi regułami (<i>ów, -uję</i> itp.).	– Wykonuję bezbłędnie zadania z alternatywnego podsumowania (sztafeta zadaniowa), precyzyjnie oceniając przyrost własnej wiedzy.
Temat 38: Laboratorium projektów i doświadczeń: Moja mała firma. Cel: Zastosuję w praktyce wiedzę o przychodzie, kosztach i zysku, tworząc zespołowy, realistyczny plan biznesowy klasowej firmy.	– Wspólnie z moją grupą wybieram produkt lub usługę i wykonuję proste zadanie manualne (np. rysuję logo).	– Rozumiem, że moja firma musi mieć określony cel, budżet oraz reklamę (ulotkę lub ogłoszenie).	– Potrafię poprawnie obliczyć i zapisać prosty plan finansowy: wyliczam koszty materiałów oraz szacowany zysk.	– Przygotowuję kompletną i estetyczną dokumentację firmy, dbając o nienaganny zapis ortograficzny reklamy i cennika.	– Samodzielnie i swobodnie prezentuję nasz pomysł na forum klasy (autoprezentacja) oraz dokonuję dojrzałej samooceny mojego zaangażowania.

ROZDZIAŁ IV: NASZE KORZENIE – kompetencje obywatelskie (tożsamość narodowa, regionalna i lokalna, solidarność społeczna, szacunek dla praw człowieka i dziecka, odpowiedzialność za wspólnotę, rozumienie znaczenia symboli narodowych i tradycji, rozwijanie postaw patriotycznych w kontekście współczesnym, myślenie krytyczne wobec przekazów historycznych i legendarnych)

Temat 39: Legendarne początki naszego państwa. Cel: Dowiem się, czym różni się legenda od prawdy historycznej, i nauczę się	– Wiem, o jakich trzech braciach opowiada czytany tekst; – Potrafię ułożyć wymieszane punkty	– Rozumiem i wskazuję w utworze słowa oznaczające dawne przedmioty (np. <i>sakiewka, topór, książ</i>);	– Rozumiem i definiuję pojęcie legenda; – Potrafię samodzielnie wskazać w tekście elementy realistyczne	– Udowadniam na konkretnych przykładach z treści utworu, że czytany tekst spełnia wszystkie	– Samodzielnie analizuję wieloznaczność słowa legenda (w odniesieniu do mapy, biografii i literatury) oraz
---	---	---	--	---	--

wskazywać elementy fantastyczne i realistyczne w utworze W. Chotomskiej.	planu wydarzeń w dobrej kolejności chronologicznej.	– Nazywam imię pierwszego historycznego władcy.	oraz elementy fantastyczne .	wymagane cechy gatunkowe legendy.	wyjaśniam jego rolę w budowaniu tożsamości.
Temat 40: Polska gościnność w domu Piasta. Cel: Nauczę się czytać i analizować tekst w formie komiksu, poznam dawny zwyczaj postrzyżyn i zrozumieć wartość gościnności.	– Wiem, kto jest głównym bohaterem komiksu i jak ma na imię jego syn; – Rozpoznaję postać króla Popiela.	– Rozumiem znaczenie obrzędu postrzyżyn w dawnej kulturze Słowian; – Wskazuję na rysunkach dymki wypowiedzi i ramki narratora.	– Potrafię samodzielnie ułożyć i zapisać plan wydarzeń z historii Piasta, stosując wyłącznie równoważniki zdań .	– Wyjaśniam sens i uniwersalne przesłanie polskiego przysłowia „Gość w dom, Bóg w dom” w kontekście postępowania Piasta i Popiela.	– Porównuję i oceniam formę komiksu z tradycyjnym tekstem opowiadania W. Chotomskiej, wskazując zalety i ograniczenia obu wytworów kultury.
Temat 41: Jak powstała stolica Polski? Cel: Przeanalizuję związki przyczynowo-skutkowe w legendzie o Warszawie i Sawie oraz utrwale zasady tworzenia pytań do tekstu.	– Pamiętam, kim byli Wars i Sawa i nad jaką rzeką mieszkali; – Wskazuję postać syreny jako element fantastyczny.	– Potrafię na podstawie tekstu uzupełnić uproszczony schemat powiązań między wydarzeniami.	– Samodzielnie formułuję 5 poprawnych pytań do tekstu, sprawdzających znajomość szczegółów fabuły przez kolegę lub koleżankę.	– Analizuję strukturę przyczynowo-skutkową utworu: precyzyjnie wyjaśniam, dlaczego decyzja Sawy o zamianie w kobietę wymagała poświęcenia.	– Wykorzystuję figury tangramu z teczki, tworząc autorską wypowiedź o symbolice Białego Orła lub Syrenki w odniesieniu do współczesności.
Temat 42: Polska – mój dom, moja ojczyzna. Cel: Uporządkuję wiedzę o polskich symbolach narodowych i nauczę się interpretować motywy przyrodnicze w poezji patriotycznej.	– Wymieniam trzy główne symbole narodowe Rzeczypospolitej Polskiej; – Czytam głośno wiersz A. Słonimskiego.	– Potrafię odnaleźć w tekście wiersza elementy polskiej natury (bzy, mgły, słowiki), które podmiotowi lirycznemu kojarzą się z ojczyzną.	– Wyjaśniam własnymi słowami pojęcie patriota na podstawie utworu poetyckiego oraz własnych doświadczeń szkolnych.	– Wyjaśniam niedosłowny sens słów wiersza, tłumacząc, dlaczego dla poety ojczyzna leży „w sercu”, w pracy i dobrych uczynkach.	– Dokonuję samodzielnej analizy porównawczej tekstu A. Słonimskiego z fragmentem piosenki „Wierzby i bociany”. Omawiam, jak teksty pokazują ojczyznę.

Temat 43: Do hymnu! O czym pisał Józef Wybicki? Cel: Poznam budowę strukturalną wiersza (wers, strofa, rym, refren) oraz zasady szacunku wobec hymnu narodowego.	– Znam z pamięci słowa pierwszej zwrotki i refrenu hymnu państwowego; – Wiem, jak należy zachować się podczas jego śpiewania.	– Pamiętam, kto jest autorem słów hymnu, kiedy i w jakim kraju powstała ta pieśń podnosząca Polaków na duchu.	– Potrafię samodzielnie wskazać w tekście pieśni pojęcia: wers, strofa (zwrotka), rym oraz refren; – Poprawnie liczę ich liczbę.	– Wyjaśniam historyczny sens słów „Jeszcze Polska nie zginęła, kiedy my żyjemy” w odniesieniu do losów narodu.	– Tworzę kompletną notatkę wizualną (sketchnotkę) lub cyfrową ścieżkę muzyczną (AI) obrazującą historyczną
--	--	--	--	---	---

					drogę Legionów Wybickiego.
Temat 44: Czym w dzisiejszych czasach może być patriotyzm? Cel: Porównam dawne (wojenne) i współczesne (pokojuowe) rozumienie patriotyzmu na podstawie utworu M. Rusinka.	– Wskazuję w utworze M. Rusinka proste, codzienne czynności (np. sprzątanie, dbanie o język)	– Rozumiem, że w czasach pokoju nie muszę oddawać życia za kraj, aby być dobrym obywatelem.	– Wyjaśniam różnicę między wierszem W. Bełzy (<i>Katechizm polskiego dziecka</i>) a współczesnym tekstem <i>Coś jej winien?</i> .	– Udowadniam, że dbanie o czystość mowy, segregacja śmieci oraz pomoc słabszym w klasie są realnymi przejawami współczesnego patriotyzmu.	– Opracowuję zespołowy plakat społeczny z hasłem promującym codzienne postawy obywatelskie i patriotyzm jutra.
Temat 45: Dzień tematyczny: Międzynarodowy Dzień Praw Dziecka. Cel: Poznam wybrane zapisy Konwencji o prawach dziecka oraz zinterpretuję baśniowy tekst J. Olech o prawie do nauki i rozwoju.	– Wiem, że jako dziecko mam swoje prawa i potrafię wymienić przynajmniej dwa z nich (np. prawo do zabawy, do nauki).	– Rozumiem problem krasnoludków z utworu J. Olech i wiem, dlaczego brak umiejętności pisania i edukacji ograniczał ich wolność.	– Potrafię samodzielnie skonstruować mapę myśli „Mam prawo”, poprawnie porządkując prawa do rozwoju, kultury i wyrażania zdania.	– Wykorzystuję dwukrotnie rutynę myślenia krytycznego MOST (Skojarzenia–Pytania–Porównania), aby zbadać, jak lekcja zmieniła moje postrzeganie szkoły.	– Wyjaśniam głębię korczakowskiego hasła „Nie ma dzieci, są ludzie” w odniesieniu do podmiotowości i szacunku.
Temat 46: Nie ma dzieci, są ludzie. Cel: Przeanalizuję fragment biografii J. Korczaka, zrozumieć wartość szacunku do drugiego człowieka i powiążę ją z Konwencją o prawach dziecka.	– Wiem, kim był Janusz Korczak i gdzie pracował jako wychowawca i lekarz.	– Wyjaśniam, w jaki sposób Janusz Korczak zachował się wobec chłopca, który zgubił czapkę.	– Rozumiem i potrafię nazwać emocje (np. <i>altruizm, empatia</i>), które kierowały działaniami bohatera tekstu.	– Samodzielnie interpretuję głębię sformułowania „Nie ma dzieci, są ludzie” w kontekście szacunku i podmiotowości.	– Wyjaśniam, dlaczego Korczak wyprzedzał swoje czasy i dlaczego jego postawa była ważna dla praw dziecka.

Temat 47: Tajniki polskiej ortografii: pisownia <i>ch</i> i <i>h</i>. Cel: Utrwalę reguły pisowni <i>ch</i> oraz <i>h</i> za pomocą	– Pamiętam podstawową regułę mówiącą, że <i>ch</i> zapisujemy na końcu wyrazu (np. <i>dach</i>).	– Poprawnie uzupełniam i przyporządkowuję wycięte wyrazy do	– Stosuję zasadę wymienności i uzasadniam pisownię wyrazów poprzez	– Bezbłędnie piszę tekst dyktanda bieranego w parach, wykazując się pełną czujnością	– Rozwiązuję skomplikowane ortograficzne sudoku i bezbłędnie uzasadniam
---	---	--	---	---	--

pojemników ortograficznych, trimino i dyktanda w ruchu.		odpowiednich pojemników (<i>CH</i> lub <i>H</i>).	wymianę na <i>sz</i> lub <i>g</i> (<i>mucha</i> – <i>muszka</i> , <i>wahać</i> – <i>waga</i>).	ortograficzną w toku dynamicznej pracy.	pisownię trudnych wyrazów (np. <i>zhańbić</i> , <i>schłodzić</i>).
Temat 48: Co już wiesz? Co umiesz? Powtórzenie działu IV. Cel: Sprawdzę, co już umiem po rozdziale IV, wykonując zadania do tekstu o Krakowie.	– Czytam tekst „<i>Podanie o Krakusie</i>” i odnajduję w nim podstawowe fakty.	– Potrafię uzupełnić luki w streszczeniu tekstu, dbając o chronologiczny porządek wydarzeń.	– Wskazuję w utworze o smoku elementy fantastyczne, realistyczne oraz historyczne, a także odnajduję rymy.	– Wyjaśniam poprawnie pisownię słów z <i>ch/h</i> z tekstu oraz wskazuję, jak badany utwór realizuje cechy gatunkowe legendy.	– Samodzielnie rozwiązuję zadania powtórzeniowe z mapy drogowej gry planszowej, uzasadniając precyzyjnie swoje stanowisko.

Temat 49: Laboratorium projektów i doświadczeń: Moja mała ojczyzna. Cel: Wykorzystam kompetencje obywatelskie i polonistyczne do stworzenia zespołowej gry, przewodnika lub komiksu o moim regionie.	– Wspólnie z zespołem wybieram formę projektu i realizuję proste, wyznaczone mi zadanie manualne lub tekstowe.	– Przygotowuję jedną część projektu, na przykład opisuję lokalną legendę albo rysuję mapę zabytków.	– Łączę zebrane informacje, dbając o obecność wymaganych przez kryteria sukcesu (NaCoBeZU) części składowych pracy.	– Tworzę estetyczną, oryginalną i poprawną pod względem językowym i ortograficznym publikację regionalną lub grę planszową.	– Oceniam wkład własny i grupy za pomocą arkusza samooceny oraz swobodnie prezentuję efekty naszej pracy na forum szkoły.
---	---	--	--	--	--